

BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET
Postboks 8036 DEP

0030 OSLO

Vår referanse
22/11325-2

Deres referanse

Dato
16.02.2023

Høringsuttalelse - to forskrifter til ny barnevernslov

Barnevernstjenesten i Asker viser til høring datert 18. november 2022. Høringen gjelder forskrift om fosterhjem og forskrift om Bufetats saksbehandling ved tilbud om barnevernstiltak til kommunen. Høringsnotatene er behandlet hver for seg. Innspill vedrørende forslag til forskrift om fosterhjem omtales i første del mens forslag til forskrift om Bufetats saksbehandling omtales i andre del.

1. Høringsinnspill – forslag til forskrift om fosterhjem

Barnevernstjenesten støtter i all hovedsak forslagene i høringen om fosterhjem og opplever forskriftsforslaget som godt og med en ryddig struktur. Forslaget har også mange nyttige presiseringer. Barnevernstjenesten er enig i de foreslåtte flyttingene fra fosterhjemsavtalen til forskriften om fosterhjem. Når det gjelder fosterhjemsavtalen legger vi til grunn at avtalen revideres parallelt med arbeidet med forslagene til forskrift om fosterhjem.

Barnevernstjenesten mener at følgende av departementets forslag er særlig viktige forslag:

- Presisering av barnevernstjenestens ansvar for å gi informasjon til fosterhjemmet
- Bestemmelse om at hvert barn skal ha en kontaktperson i barnevernstjenesten
- Krav til at det utarbeides en plan for barnevernstjenestens oppfølging av fosterfamilien
- Et eget kapittel om fosterforeldrenes ansvar, herunder utøvelse av omsorg, informasjonsplikt og taushetsplikt

- Presisering av at fosterforeldrene utøver omsorgen på vegne av enten barnevernstjenesten eller biologiske foreldre, og presisering av at barnevernstjenesten har det overordnede ansvaret for fosterbarnet
- Fremheving av at barn i fosterhjem skal behandles hensynsfullt og med respekt for sin integritet
- Presisering av at nødvendig råd, veiledning og støtte til fosterforeldrene også skal gjelde fosterforeldrene egne barn.

Barns rett til medvirkning mv.

Barnevernstjenesten i Asker vil understreke at informasjon til barnet er svært viktig for at barnet skal kunne medvirke i egen sak. God informasjon til barnet vil bidra til at barnet forstår sin egen situasjon, og støttes i å være en aktiv deltaker i sin egen barnevernssak. Forståelse for situasjonen vil også bidra til økt forutsigbarhet og en følelse av kontroll for barnet. For å øke tryggheten hos barnet er det av særlig betydning å gi tilrettelagt og forståelig informasjon om saken, og forklare hva som foregår i barnets livssituasjon.

Barnevernstjenesten støtter særlig forslaget om å gi barn rett til å medvirke ved valg av kommunikasjonsform og hyppigheten av kontakten med barnevernstjenesten. I tillegg er det viktig at barnet får medvirke når det gjelder fosterforeldres deling av informasjon om barnet. Dette gjelder også små barn.

Departementet er opptatt av at en god relasjon mellom barnet og kontaktpersonen. Barnevernstjenesten i Asker er enig i at en god relasjon mellom barnet og kontaktpersonen er viktig for å sikre at barnet har tillit til barnevernstjenesten og at barnevernstjenesten har god nok kunnskap om barnet til å treffe riktige beslutninger og vedtak. Vi vil i den sammenheng peke på at effektive tiltak for å forhindre høy turnover vil bidra til mer stabilt personale og dermed også unngå at barn hyppig må skifte kontaktperson.

Informasjon til fosterforeldre

Informasjon til fosterforeldre bør i de fleste tilfeller gis muntlig, så fremt andre forhold ikke taler for det motsatte. Begrunnelsen for dette er at det er sensitiv informasjon som krever at det blir oppbevart på en tilfredsstillende måte. Muntlig informasjon vil derfor dekke fosterhjemmets behov for informasjon, samtidig som behovet for forsvarlig oppbevaring ivaretas. Fosterforeldre glemmer informasjon de har fått, spesielt informasjon gitt i forkant og i starten av oppdraget. For å sikre at fosterhjemmet har nødvendig informasjon bør barnevernstjenesten jevnlig sjekke dette ut med fosterforeldrene.

Momentliste

Når det gjelder innføring av en momentliste ved valg av fosterhjem til det enkelte barn jf. forskriftsforslagets § 5, forstår barnevernstjenesten det slik at barnevernstjenesten alltid skal vurdere punktene a til e, men at også andre momenter kan tas med i vurderingen. Dersom departementet har ment at de nevnte punktene er uttømmende, bør det tydeliggjøres. Barnevernstjenesten mener at ordlyden i forslaget § 5 andre ledd bør være «Når barnevernstjenesten vurderer dette, må den særlig se hen til:». Dette vil klargjøre at også andre momenter enn de opplistede kan være aktuelle å vurdere.

Oppfølging av fosterfamilien

Bufetat har ansvaret for å følge opp fosterhjem de tilbyr (beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem). Samtidig er det barnevernstjenesten som har ansvaret for å følge opp barn i alle fosterhjem. Barnevernstjenesten støtter derfor departementets forslag om å tydeliggjøre at Bufetat må gi nødvendig informasjon om fosterhjemmet til omsorgskommunen som har ansvaret for å følge opp barnet. Siden barnevernstjenesten har ansvaret for barn som bor i fosterhjem, er det viktig at tjenestens vurdering av barnets og fosterfamiliens behov tillegges stor vekt. Dette kan også bidra til å redusere risikoen for brudd i fosterhjemmet.

Tilsyn med barn i fosterhjem

Fosterhjems kommunen fungerer som et ledd i internkontrollen for å sikre at omsorgskommunen følger opp både barnet og fosterhjemmet godt nok. Der fosterhjems kommunen og omsorgskommunen har avtalt at omsorgskommunen skal føre tilsyn bør fosterhjems kommunene få kopi av *alle* tilsynsrapporter slik at disse kan gjennomgås.

Barnevernstjenesten støtter forslaget i § 16 fjerde ledd om at det skal være omsorgskommunen som skal sørge for at barnet og fosterforeldrene får informasjon om fosterhjems kommunens ansvar for tilsynet, og hvem som skal føre tilsyn med barnet.

Etter barnevernstjenestens syn vil god opplæring ikke sikre at tilsynspersonen har nødvendig kompetanse. Å være tilsynsperson er en viktig rolle, og skal gi barn i fosterhjem trygghet og rom for å snakke åpent med tilsynspersonen.

Barnevernstjenesten i Asker mener at det bør stilles krav til at tilsynspersonen må ha utdanning og/eller erfaring knyttet til barn og unge. Dette for å sikre at tilsynsperson har bred kunnskap om både barn og unge generelt, men også om barn med særskilte behov. Barnevernstjenesten bør følge opp med faglige samlinger for å gi tilsynspersonene opplæring innenfor temaer som blant annet barns ulike behov, traumer/traumebevisst omsorg, samtaler med barn, samspillsobservasjoner og vurderinger knyttet til tilsynsbesøket

Kunnskap om barnet og fosterhjemmet er en viktig forutsetning for forsvarlig gjennomføring av tilsyn. Det er viktig at omsorgskommunene ansvarliggjøres både før oppstart av oppdraget og med oppdateringer av barnets situasjon underveis.

For at tilsynsperson skal kunne gjøre en god vurdering av barnets situasjon i fosterhjemmet, er det også viktig at tilsynspersonen observerer samspillet mellom fosterhjemmet og barnet. Tilsynspersonen må få informasjon fra fosterhjemmet om barnets fungering og ev. utfordringer i oppfølgingen fra omsorgskommunen, som for eksempel manglende oppfølging/veiledning, manglende avlastning og vansker med å oppnå kontakt med saksbehandler.

Oppfølgingsbesøk

Det er barnets og fosterfamiliens behov som skal være som skal være avgjørende for antall oppfølgingsbesøk. Formålet med besøket bør komme tydelig frem i referatet.

For å sikre at barn får tilstrekkelig oppfølging, bør barnevernstjenesten dokumentere hvorfor det antall besøk barnevernstjenesten har bestemt i en sak er riktig for det konkrete barnet.

Barnevernstjenesten er for øvrig enig i at reduksjon av antall oppfølgingsbesøk bør skje i tett samarbeid med barnet.

Videre støtter barnevernstjenesten forlaget om å legge til rette for at barnet fritt kan uttale seg om alle sider ved oppholdet i fosterhjemmet, og å gi barnet informasjon om hvordan opplysninger fra barnet kan bli benyttet. Barnet skal informeres om hva opplysninger fra barnet skal brukes til. Barnets foreldre vil kunne ha rett til innsyn i sakens dokumenter. Barnevernstjenesten i Asker anbefaler at barnet blir informert om at foreldre kan få innsyn.

2. Høringsinnspill – forslag til forskrift om Bufetats saksbehandling ved tilbud om barnevernstiltak til kommunen

Barnevernstjenesten i Asker er enig i at forslaget til forskrift om Bufetats saksbehandling ved tilbud om barnevernstiltak til kommunen vil bidra til bedre samhandling mellom kommunene og Bufetat. Barnevernstjenesten støtter i hovedsak forslagene til forskrift om Bufetats saksbehandling.

I dagens barnevern er det et grunnprinsipp at det er den kommunale barnevernstjenesten som har ansvaret for å utrede barns behov og å sikre barnet riktig hjelp. Departementet foreslår at dagens gjeldende prinsipp om at det er Bufetat

som avgjør hvilken institusjonsplass barnet skal tilbys videreføres og tas inn i forskriften. Dagens prinsipp medfører at Bufetats vurdering av hvilken institusjonsplass barnet får, vil få gjennomslag selv om barnevernstjenesten, som har ansvaret for barnet, ikke er enig i Bufetats vurdering. Barnevernstjenesten kjenner barna og familiene best, og har, etter vårt syn, det beste utgangspunktet for å ta stilling til hvilken institusjonsplass som i størst grad kan hjelpe det konkrete barnet. Vi mener at ambisjonen om økt kommunal valgfrihet på institusjonsområdet må bestå, og at det må arbeides raskt og intensivt for å få dette til.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet vurderer at forslagene samlet sett ikke vil medføre vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser.

Barnevernstjenesten er for så vidt enig i det, men vil understreke at den totale belastningen for barnevernstjenestene de seneste årene samlet sett innebærer store administrative og økonomiske konsekvenser. Dersom barnevernstjenestene ikke får kompensert noe for det økte arbeidstrykket, som blant annet består av tettere oppfølging av barnets biologiske foreldre, krav om samarbeidsmøter med foreldre og fosterforeldre, krav om årlig dokumentert vurdering av utviklingen til barnet, oftere og større vurderinger om tilbakeføring og endringer i samvær, utarbeiding av helhetlig plan for oppfølging av fosterfamilier og generelt økte krav til dokumentasjon, vil det bidra til lavere kvalitet i tjenestene.

Med vennlig hilsen
Hege Bull Engelstad Nordstrand
Rådgiver
21210 - Stab

Dokumentet er elektronisk godkjent.